Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 524961

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 februari 2004
Kadaster deel/nr	82716/153

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Oudorp	Alkmaar	Noord-Holland

*Straat**	*Nr**	*House letter**	*Toev.**	*Postcode**	*Woonplaats**	*Situering*	*Locatie*
Munnikenweg	8			1829 BA	Oudorp		
Munnikenweg	8 A	A		1829 BA	Oudorp		

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Oudorp	A			2800

*Omschrijving***

Inleiding

STOLPBOERDERIJ "Eendracht maakt macht" uit 1881 met bijbehorende ERFSCHEIDING. De monumentale stolp van het afgeleide Noord-Hollandse type werd vermoedelijk gebouwd door en naar ontwerp van aannemer Hille uit Ursem. Opdrachtgever was Elisabeth Stroomer of haar echtgenoot Jan Bijman. De stolp is gelegen op een ruim erf aan de noordzijde van de Munnikenweg, het voorerf wordt van de openbare weg afgescheiden door een smeedijzeren hek.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan opgetrokken stolpboerderij onder een rietgedekt schilddak haaks op de weg. In het voorschild is een klokvormige spiegel aangebracht van zwartgeglazuurde kruispannen met ruitmotief. De overige drie dakvlakken hebben een pannenrand van zwartgeglazuurde Hollandse pannen. De voorgevel is boven een gecementeerde plint opgetrokken in rode machinale baksteen (formaat ca. 17 x 3,5 cm) in staand verband met snijvoeg. De linkerzijgevel, de achtergevel en het linker gedeelte van de rechterzijgevel zijn gemetseld in rode machinale waalsteen in halfsteens verband met snijvoeg, en onderaan voorzien van een steensbrede plint van dito baksteen in kruisverband (de plint van de linkerzijgevel is geteerd en het voegwerk platvol vernieuwd).

Rechts van het metselwerk heeft de rechterzijgevel een (vernieuwde) houten darswand van brede horizontale delen boven een plint van rode handvormsteen in kruisverband met snijvoeg. De zij- en achtergevels worden afgesloten door een bakgoot op kleine gekrulde ijzeren dragers. De vensters hebben, tenzij anders vermeld, houten lekdorpels.

De voorgevel (Z) heeft hoekpilasters en een brede middenrisaliet die verhoogd is tot dakkapel. In de middenrisaliet zijn zowel op de begane grond als op de verdieping twee getoogde schuifvensters aangebracht. Boven de twee verdiepingsvensters bevindt zich een klein gietijzeren rondvenster, en middenonder een getoogd keldervenster voorzien van diefijzers. De verhoogde middenrisaliet heeft een flauwhellend zadeldak met een ruim overstek, een dekking van kruispannen als bovengenoemd, en geprofileerde windveren waartussen rijkgesneden ajourwerk. Hierin is een horizontale plank opgenomen waarop vroeger de naam van de boerderij stond vermeld. In het midden van de rand onder de plank zijn twee handen gesneden geflankeerd door twee tortelduifjes. De handen geven elkaar letterlijk een hand, waarmee de naam van de boerderij "Eendracht maakt macht" gesymboliseerd wordt. Het driehoekige snijwerk boven de plank bevat rijk bladwerk met in het midden bloemmotieven en ter weerszijden een vogel. De geveldelen links en rechts van de middenrisaliet worden afgesloten door een kroonlijst waarvan het fries voorzien is van ruitmotieven. Het rechter geveldeel telt twee getoogde schuifvensters; links van de middenrisaliet bevindt zich een paneeldeur met getoogd bovenlicht waarnaast een dito schuifvenster. De deur is voorzien van twee smalle draairamen naast elkaar. Bovenin de spiegel van het voorschild staat een hoge ronde schoorsteen van rode baksteen met accenten in gele en grijze steen. De halfsteens linkerzijgevel (W) heeft op halve hoogte muurankers (dubbele lelievorm) en telt zeven getoogde gietijzeren stalvensters met gecementeerde in plaats van houten lekdorpels. Rechts zijn twee eveneens getoogde schuifvensters aangebracht.

In de houten darswand van de rechterzijgevel (O) bevindt zich rechts een stalvenster als in de linkerzijgevel. Het gesloten muurgedeelte links heeft muurankers als in de linkerzijgevel.

Links in de achtergevel (N) bevindt zich de terugliggende dubbele darsdeur van opgeklampte kraalschroten. Naast de darsdeur bevindt zich uiterst links een schuurdeur van opgeklampte kraalschroten met een bovenlicht en daarboven brede vertikale delen. Rechts in de achtergevel bevindt zich een vergelijkbare staldeur met een getoogd bovenlicht. In het midden van de gevel is een getoogd schuifvenster aangebracht met links en rechts hiervan twee getoogde gietijzeren stalvensters waaronder gecementeerde lekdorpels. Op het achterschild staat een vierkante schoorsteen van rode baksteen.

INTERIEUR. De inwendige houten draagconstuctie bestaat uit een vierkant met overstek aan de voorzijde. Het interieur is nog grotendeels oorspronkelijk en bevat onder meer een met schildpadtegels betegelde schouw in de korte regel, stalvloeren van gesmoorde plavuizen en IJsselsteentjes, tussen de lange regel en het woongedeelte een deur voorzien van geëtste glaspaneeltjes met in het midden de boerderij en rondom druivenranken, een door bedsteden geflankeerde schouw in de woonkamer met een rijkgestucte bovenboezem die voorzien is van hoekzuiltjes en een hoofdgestel waaronder een liggend reliëf met bloemmotieven (de zwartmarmeren onderboezem is van elders afkomstig), zowel in de woonkamer als de kamer rechtsvoor vouwblinden, vensterbanken met een in- en uitzwenkende voorzijde en een rijk stucplafond met florale midden- en hoekornamenten, tussen deze twee vertrekken een dubbele schuifdeur met een rijke deuromlijsting bekroond door een kroonlijst op gesneden consoles, een vloer van geel- en groengeglazuurde plavuizen in schaakbordpatroon in de onder de woonkamer gesitueerde kelder, en een bedstede in de slaapkamer middenvoor op de eerste verdieping. De kleurstelling van de wanden in de woonkamer is wellicht oorspronkelijk. De uit brede staande delen samengestelde wanden en het stijl- en regelwerk van de paneeldeuren zijn oudroze geverfd, de deur- en paneelomlijsting lichtoranje, en de deurpanelen oranjegeel met een lichtgele bossing.

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 28 march 2024

Het smeedijzeren spijlenhek langs de weg is samengesteld uit met gietijzeren pijlpunten bekroonde staafvormige staanders waartussen hekdelen met tussen de spijlen onderin een korte extra spijl en bovenin een cirkel. Rechts is een welvend verhoogde dubbele poort aangebracht waarop middenboven een pijnappel en op de stijlen ter weerszijden een sierbol.

Waardering

De stolpboerderij met bijbehorend interieur en met erfscheiding is van algemeen belang vanwege de cultuur-, architectuurhistorische en typologische waarde als gaaf voorbeeld van karakteristieke rijke Noord-Hollandse landelijke bouwkunst uit het laatste kwart van de 19de eeuw.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boerderij(M1)